

ПІСЕННИЙ СИМВОЛ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Наталія Михайличенко

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
бул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail: myhajlychenko@ukr.net*

У статті розглянуто пісню як органічну потребу українців, літопис історичної правди та спробу психологічного захисту під час Революції Гідності. Зосереджено увагу на історії походження та аналізі гімну „Небесної сотні” – „Гей, пливе кача по Тисині”.

Ключові слова: пісенність мови, історична пам'ять, гімн-реквієм „Гей, пливе кача по Тисині”.

У час духовного та культурного відродження української нації посилися інтерес до національного минулого України та історичної спадкоємності, збереження інтелектуальної спадщини та відновлення знаків історичної пам'яті. Розпочавши сьогодні дорогу відрядження, українці доглибно зрозуміли, що потрібно передусім викоренити радянський спосіб життя, мислення та мовлення [12; 9].

У пісні, яку створюють, співають, якою милуються українці споконвіку, закладений історичний код нації. Про пісню як історичне джерело влучно наголосив видатний український історик М. Костомаров у своїй магістерській дисертації, зазначивши, що народна пісня – це незаперечна істина. Адже почуття, виражені в ній, не вивчені, порухи душі людини, яка її пише, не фальшиві. На думку дослідника, пісню народу можна розглядати як літопис подій, джерело вивчення народного побуту та звичаїв, предмет філологічного дослідження та пам'ятки бачення народу самого себе й інших [7].

Представники української еліти здавна відчували потребу в рідній пісні. Зокрема, Іван Франко, який сам мав добрий музикальний слух, любив співати, належав до хору ще з гімназійних часів, був знайомий з відомими композиторами того часу, впродовж свого життя цікавився українською народною пісенністю. Іван Франко – автор понад 50 науково-етнографічних праць, серед яких – „Жіноча неволя у руських піснях народних” та „Студії над українськими народними піснями”. У своїх спогадах В. Щурат писав про Каменяра: „Він ніколи не засідав до писання віршів з пером в руці над папером. Коли наросла гадка, коли назріла до вислову, він мусив мати рух. Ідучи вулицею чи ходячи по кімнаті, висвистував собі наперед різні строфічні мелодії, щоб знайти відповідну форму. Знайшовши, вкладав у неї слова, мугикаючи їх під ніс, так довго, поки не одержав співної стрічки одної, другої, третьої, четвертої, поки ціла строфка, як говорив, не починала співати. Осягнувши співність строфи, добирав для неї щораз поправніших римів. Коли і се скінчив, тоді брав клаптик паперу і списував готове, строфа за строфою, уступ за уступом” [3, с. 241]. Така своєрідність „виспівування” поезії стала наслідком музичного втілення багатьох творів Івана Франка. Якщо композиторів вдається про-

йти такий самий шлях, спіймати внутрішнє „музичне дихання” слова, то виникають такі музично-поетичні шедеври, як „Вічний революціонер”, „Не забудь юних днів”, „Безмежнеє поле” М. Лисенка, „Як почувеш вночі” Д. Січинського, „Місяцю-князю” В. Барвінського, „Ой ти, дівчино, з горіха зерня” А. Кос-Анатольського і надзвичайно цікавий, імпресіоністичний романс на той сам текст С. Людкевича, кантата М. Скорика „Весна” тощо [1, с. 59]. Музикальність поетичної мови Франка відобразилася і в його власних художніх творах. Передусім, це світ звуків, музична „насиченість” певних подій у творі. Причому звучання музики завжди емоційно сприйняте в часі, розкрите в наскрізному поступальному розвитку. Іван Франко вловлює кожен інтонаційну ланку, відображає весь спектр емоцій, що виникають під час звучання музики – чи народної пісні, чи твору класичної музики. Музика у творах Франка співзвучна з настроями дійових осіб, підсилює або контрастує зі ситуацією. Поштовхом до написання драми „Украдене щастя” стала пісня „Про шандаря”. Ця пісня виникла як відображення трагедії, що відбулась наприкінці XIX ст. в одному з прикарпатських сіл. П’ята сцена драми починається жартівливою піснею про журавля. У контексті драми якраз ця пісня звучить зловісно: „Ой я тому журавлю та бучком ноги поломлю”. У 1912 році Іван Франко, вже важкохворий, звертається до Ф. Колесси з проханням записати з його голосу народні пісні. „Франко співав приемним баритоновим голосом, співав зовсім просто і природно, так, як співають наші селяни, без афектації, без концертних манір, проте його спів чомусь глибоко зворушував... Не раз важко доводилося... вловлювати їх ритм, вільний, із відтінком речитативу. Тоді Франко повторював терпляче пісню по кілька разів”, – згадує Ф. Колесса [6, с. 35]. Ф. Колесса записав від Каменяря 30 пісень. На основі цих записів та особистих спогадів про письменника Ф. Колесса написав наукову працю „Улюблені пісні Івана Франка”, яку опублікували в 1946 році.

Таке „виспівування” мови свідчить про її музикальність, про те, що фонетичною ознакою української мови є вокальність: пісенна фольклорна мова відображає спосіб мислення народу. „Народна пісенність і є цією мовою”, – писав О. Потебня [8, с. 240]. Вокальна фонетика української мови, її закони відрізняються від вокальної фонетики російської мови. У співі українською мовою не змінюються голосні, тобто характер їхнього звучання, акустичні характеристики майже не залежать від позиції у слові. Їх вимовляють тим самим укладом мовних органів, що й наголошені голосні. Ця риса підвищує „вокальність” української мови [4, с. 119].

„Вокальність” української мови стала наслідком виникнення незліченної кількості українських пісень, в яких українці співають про свій біль та радість. Усі перипетії української історії відображені в історичних піснях, стрілецьких, рекрутських, піснях ОУН-УПА тощо. Останні події, що відбуваються з листопада 2013 року до сьогодні, стали темою сучасних пісень. Деякі давні народні пісні „ожили” новим „диханням”. Очевидно, пісня як один із видів мистецтва відіграла роль психологічного захисту людини. Мистецтво називають „суспільною технікою почуттів”, знаряддям суспільства, за допомогою якого втягуються в коло соціального життя найбільш інтимні переживання людини. Виносячи їх назовні, об’єктивізуючи й матеріалізуючи їх у вигляді художніх творів, мистецтво здійснює „метаморфозу” почуттів під впливом „центральної емо-

ці” або емоції, що виникає здебільшого в корі головного мозку [10]. Це приводить до згасання того болісного напруження, що викликане складністю або суперечливістю життя, міжособистісними взаєминами, збігом обставин. Здатність людини звільняється від безпосередньої зосередженості серця і придбавати свободу духу зауважили ще в давні часи, зокрема Піфагор, Платон, Аристотель. Платон казав, що, переживаючи нещастя, наша душа бажає виплакати, вистраждати і вгамувати свою печаль. Пізніше Гегель писав, що плач, особливо „вогос”, відчужує те, що відчувається внутрішньо, тому римляни, добре знайомі з цією силою вогосу, навмисне змушували жінок голосити на похоронах, тим самим перетворюючи скорботу, що виникла в грудях, у щось чуже і предметне, в те, що протистоїть переповненому почуттям скорботи суб’єкта і доступне спогляданню. Вшановуючи своїх предків, в українців і досі присутній звичай голосити на похоронах та на могилах померлих.

Починаючи з трагічних подій Майдану, було написано та проспівано чимало пісень. Деякі із них стали символами Майдану. Піснею-гімном „Небесної сотні” є пісня „Гей, пливе кача по Тисині”, якою проводжали в останню путь „Небесну сотню”, якою проводжають і досі загиблих бійців у зоні АТО. На прикладі пісні „Гей, плине кача по Тисині” ми бачимо, що незбагненно для нашої свідомості деякі знаки української історичної культури „оживають” через багато років. Сьогодні ця тужлива пісня-голосіння отримала нове смислове символічне наповнення.

Існує кілька поглядів щодо походження пісні „Гей, пливе кача по Тисині”. За свідченням фольклориста, кандидата мистецтвознавства Івана Хланта, пісню „Гей, пливе кача по Тисині” вперше зафіксував у 40-х роках ХХ століття в с. Воловець Закарпатської області відомий композитор і фольклорист Дезидерій Задор, який разом з Іштваном Мартоном заснував Закарпатську професійну композиторську школу. Дезидерій Задор опублікував її у збірнику „Народні пісні підкарпатських русинів”, надрукованому в Ужгороді у 1944 році. Пісню використовувала у своєму репертуарі Заслужена артистка України, співачка Закарпатського державного заслуженого академічного народного хору Віра Баганич. У 2000 році вийшла збірка „Співає Віра Баганич”, в якій 64 фольклорні пісні, серед яких – „Гей, пливе кача по Тисині”. Варіант Віри Баганич, як зазначив Іван Хланта, – найбільш близький до того, який звучить як гімн [2, с. 81].

На думку українського дослідника Василя Сокола, пісню переробив закарпатський письменник Василь Гренджа-Донський. Щодо назви річки, то більшість дослідників вважає, що йдеться про річку Тису, що на Закарпатті (Хланта), проте Василь Сокол каже про те, що не обов’язково йдеться про назву ріки, але це слово могло бути загально-вживаним, що має індоєвропейський корінь *teus-* „тихий” [11, с. 821]. На думку В. Шульгача, компоненти *Tis-/Tes-* походять від кореня *tēsnp* „тісний”, тобто семантика слова Тисина може бути „тихе тісне озеро”.

Пісня належить до рекрутських. Вона належала до репертуару воїнів УПА під час Другої світової війни та боротьби 1950-х років. Під час Другої світової війни кількості стрільців загинуло в битві з мадярами, котрі пускали стрільців по Тисині, таким чином демонструючи, що буде з українцями, котрі підуть проти маляр [14].

Нове публічне життя прийшло до пісні у 1990-х роках, зокрема її включено до циклу „Наші партизани” альбому Тараса Чубая. Проте краща версія, що прозвучала у виконанні „Пікардійської терції” (2002), була запропонована як реквієм під час перших панахид на Майдані Незалежності за загиблими героями Революції Гідності. Композиція прозвучала у січні 2014-го на похороні загиблого білоруса Михайла Жизневського. Його друзі знали, що пісня „Гей, пливе кача по Тисині” є його улюбленою, і тому ввімкнули її під час прощання з ним. Це була його улюблена пісня, яку вони часто з побратимами співали на Майдані. Сам він народився в Гомелі, але останнім часом мешкав у Білій Церкві на Київщині. „Пікардійська терція” тричі була там із концертами. Одного разу – власне, з фольковою програмою. Можливо, він був на одному з наших концертів у Білій Церкві, можливо, почув у Інтернеті. Бо, власне, зі сцени Майдану ми її жодного разу не співали. Для нас самих стало несподіванкою, коли всіх Героїв почали проводити на той світ під „Гей, пливе кача”, – зазначив в інтерв’ю Ярослав Нудик [14].

Історію запису пісні „Гей, пливе кача по Тисині” розповів соліст гурту Ярослав Нудик: „У нашому оточенні всі – художники, музиканти, поети – постійно співали її на застіллях та різних збіговиськах. А ініціатором завжди був львівський художник Ігор Павлюк, який заспівував перші ноти, а ми одразу підхоплювали. І попри те, що любили її ще зі студентських часів, руки до професійного запису дійшли, коли працювали над нашим альбомом „Антологія. 2”. Туди увійшли виключно українські народні пісні, зокрема й ще одна лемківська – „Зродилися терки” в обробці Миколи Колесси. Якщо з іншими фольковими композиціями ми експериментували, то в „Гей, пливе кача” вирішили нічого не міняти. Залишили оригінальне виконання – соло веде той самий Ігор Павлюк, лише дещо гармонізували аранжування”.

Хлопці з „Пікардійської терції”, записуючи пісню 13 років тому, не могли передбачити, що вона звучатиме як жалобна. Для них було важливо долучитись до збереження українського фольклору. Через їхнє виконання ці пісні набували нового життя.

За свідченням ведучого сцени Майдану Володимира Гонського, пісня мала потужний емоційний вплив на учасників панахид, аж до травматичного включно (серцеві напади, шоківий стан, істерики).

Соліст вокальної формації „Пікардійська терція” Ярослав Нудик дуже влучно зауважив історичне значення цієї пісні: „На долю українців випало стільки страждань та випробувань, що автори переповнювалися сумними емоціями й вкладали їх у слова та музику. А особливий пласт – це, власне, поховальні пісні, настільки тужливі, що неможливо втримати сліз. У них закладений історичний код нації, зрозумілий будь-кому. Так, як у „Пливе кача”. Бо кожна мати розуміє, що виховує сина не для того, щоби відпускати на війну, будь-який чоловік не хоче загинути на чужині, сестра чи брат не готові втрачати найближчих. Сьогодні мені вже важко уявити собі прощання з Героями якимось іншим твором. Людина, яка написала цю пісню, перепустила її через серце. Тому зараз із автором у унісон плачуть сотні тисяч людей” [15].

Поетика твору архаїчна. Образ смерті як птиці-качки, що перепливає водне плесо, існує в кельтських та фіно-угорських епічних творах. Інші образи пісні – чужий край, чужі люди, яма – давні фольклорні образи, присутні у творах класиків української літе-

ратури. Композиційно пісня складається з п'яти строф, у кожній з яких повторюються першій і другий та третій і четвертий рядочки. Вигуки *гей, ой*, повторювані у кожній строфі, – елементи українських голосінь, звертання *мамко* – одна з ознак українського діалекту (закарпатського) (інші, наявні в пісні: тверде закінчення в третій особі множини дієслова вибрати; закінчення *-e* у формі множини іменника люди; вживання *ц* замість *ч* у сполучнику *чи*):

*Виберут ми чужі люде,
Ой виберут ми чужі люде,
Ци не жаль ти, мамко, буде?
Ой, ци не жаль ти, мамко, буде?*

Фонетичну структуру пісні характеризує наявність у кожній строфі найбільшої кількості сонорних звуків *л, м, н, в, р*, що є найбільш звучними приголосними в українській мові, в утворенні яких голос переважає над шумом, на відміну від інших приголосних. Архаїчна поетика, тужлива мелодія, фонетичні особливості сприяють легкості виконання та сприйняття пісні.

Крім „Пікардійської терції”, пісня також відома у виконанні різних гуртів та хорових колективів, таких як „Плач Єремі”, Капела імені Ревуцького, а також хор Київської православної богословської академії, семінаристи якої були безпосередніми учасниками подій у центрі Києва. Також ця пісня виконувалась на міжнародному фестивалі „Virgo Lauretana” в Італії.

Пісня „Гей, пливе кача по Тисині” звучить і до сьогодні на важливих святкуваннях, пов'язаних з видатними датами в історії України. Під неї часто проводжають в останню путь загиблих бійців у зоні під час війни на сході України.

На свято Покрови, 14 жовтня, у Львівській філармонії відбувся концерт до Дня захисника Вітчизни. Спочатку, під оплески залу, з'явився квартет бандуристок „Львів'янки”, до них приєднався скрипаль Андрій Кушнір. Після вступного слова модератора зустрічі, Інни Павлюк, виконавці порадували слухачів низкою чудових українських творів. Особливо запав в душу кавер на пісню „Океану Ельзи” „Не твоя війна”, який бандуристки поєднали зі символічною піснею Революції Гідності „Гей, пливе кача по Тисині”. Виконані композиції викликали сльози у глядачів [13].

У період Майдану були написані й нові пісні, що зворушили серця українців і які ми прослуховували дуже часто по радіо та на телебаченні. Закарпатський гурт „Без обмежень” („Without Limits”) презентував надзвичайно зворушливу пісню „Мамині слова”. В одному з інтерв'ю вокаліст гурту Сергій Танчинець розповідає про народження задуми: „Це звернення мами до вже не існуючого на цій землі сина з „Небесної Сотні”. Мені б дуже хотілося, аби люди почули її і відчували усе, що ми хотіли нею сказати. Це зовсім інша музика і виконання – нічого подібного ми ще не робили”. Музику учасники гурту написали разом, а от з текстом Сергієві допомагала його дружина. Був дуже сильний поклик душі, тому в оригіналі текст пісні складається з чотирьох строф, але в студійній та концертній версіях слухачі чують тільки дві. Проте цього достатньо, щоб розчулити навіть дуже закам'янілі серця. В центрі уваги пісні самотня мати, яка жила і „дихала” лише сином, бажаючи для нього „раю” та „волі”. Та незважаючи на

це, постає образ сильної української жінки, яка своєю всесильною маминою молитвою вимолує для сина раю. Характерною особливістю пісні є знакові образи голубих очей, неба та голуба, які є символами чистоти, злагоди та волелюбних прагнень українця. Попри темні буденності, в якій панують брехня та лицемірство, мати повчає свою дитину: *„Світлим будь, мій сину, / Довкола є так темно”*. Пісня, що розчулює своїм мелодійним малюнком та зворушливим текстом, не залишає байдужим нікого. А споконвічне переживання та молитва матері за свою дитину, виховування честі та чесності, людської гідності – ознаки української ментальності, які дуже вдало знайшли своє відображення в пісні.

Львівський співак, музикант, композитор Павло Табаков у страсний тиждень презентував пісню-пам'ять (як він сам її визначив) „Небесну Сотню, Господи, прийми”. Події у Києві цієї зими розгорталися настільки швидко і драматично, що моє натхнення застигло в очікуванні, – каже Павло. – А поштоvhом до написання пісні став вірш мого доброго друга, буковинця Василя Фесюка. Коли прочитав його поезію, у якій є, зокрема, такі рядки *„Я йду туди, де в нашу волю й честь, / Стріляють із злочинних перехрест”*, то музика з'явилася практично відразу. Це одна з тих пісень, які народжуються за 10 хвилин. Це – пісня-пам'ять, пісня-нагадування. Не маємо права ні на мить забувати про подвиг, який здійснили Герої Небесної Сотні. Бо тільки так зможемо вибороти для України краще майбутнє. А я вірю, що так і буде! Слава Україні! Героям Слава”. Пісня закликає до боротьби проти кайдан, лише кров'ю можна звільнитись від них. У пісні звучать позитивні настрої, що характерні для творів українських класиків, а саме – волелюбні прагнення народу не здолати нікому, *„цвіт України незламний”*. Пісня „Небесну сотню, Господи, прийми” – своєрідна молитва, в якій автор просить Бога попідкнутися про ангельські душі загиблих: *„Прийми їх душі з білими крильми, / Прости, Всевишній, що не вберегли, / Свого народу кращії сини”*.

Не можуть бути осторонь жажливіх подій, що відбуваються, і українські журналісти. Зокрема, журналіст, публіцист Сергій Руденко написав пісню „Небесна Сотня”, в якій відобразив жажливі дні на Майдані, закликаючи кожного з нас пам'ятати про нездоланність цього народу: *„Запам'ятай навек, мій сину, / Ти про ці буремні дні, / Коли повстали ми за правду і свободу! / Коли лихі пани топили нас у крові і брехні, / Але ніхто ще не здолав цього народу”*.

Низку патріотичних пісень презентував відомий український гурт „Скрябін”, що виник у Львівській області і за час своєї творчої активності пройшов шлях від дарквейву до нової романтики та поп-року. Перед своєю смертю лідер гурту Андрій Кузьма написав свій „Лист до президентів” – відверте та сміливе звернення до „сильних світу цього”, що облуптують нас своїми химерами та напівправами: *„Я хочу побажати вам, панове президенти, / Відчути весь наш біль на собі перше ніж померти, / А всім нащадкам вашим – я хочу тільки зла, / Яке ви всі разом роками готували нам!”*. Це слова зболеної серцем, зневіреної та розчарованої людини. Автор звернувся до форми листа, очевидно, тому що саме в листі людина може передати свої найпотаємніші на найвідвертіші думки. Жорсткими словами, болем та огидою наповнена пісня „Сукавійна”, де центральним образом є війна: *„Я не хочу вбивати, я хочу любові, / Але ти*

мої руки замазала кров'ю, / Навчила чуже життя відбирати – /І при цьому радіти, а не ридати”.

У соцмережах з'явилася патріотична композиція про 33 москалика. Виконують пісню Катерина Басюк та Іван Сюсько, слова належать Ользі Перехрест, музику написав Іван Сюсько. Ольга Перехрест розповіла ТСН, що вона написала пісню спеціально для проекту „Фонд 33”, який займатиметься створенням сучасного українського культурного продукту. „І це не остання пісня, там ще буде багато цікавого”, – запевнила Ольга. „33 москалика приїхали в гості, замість врожаю збираєм в полі їхні кості”, – такими словами розпочинається пісня. За допомогою сміху зображено ворога українського народу. Сміх – це засіб спростування: коли на те, що боїшся, дивишся з насмішкою, то перестаєш його боятись. Саме так побудований задум цієї пісні.

Це не весь список пісень, за допомогою яких українці вгамовують свій біль від часів Майдану і до сьогодні. Пісенне мистецтво – частина життя українців, які органічно опановують та милуються ним здавна. У пісні ми виражаємо не лише свій біль і тугу, радість і любов, але й звучання свого слова, темпоритму синтаксичних конструкцій, звучання свого твору. Дивовижно, що пісня кілька разів за життя, як і людина (як „Гей, пливе кача по Тисині”), здатна помирати і народжуватися заново.

Список використаної літератури

1. Воробкевич Т. Музика в житті Івана Франка / Тетяна Воробкевич // Вісник Львівського університету. Серія мистецтво. – 2006. – Вип. 8. – С. 55–69.
2. Гнатів З. Образно-символічна та інформаційна наповненість українських народних пісень (на прикладі „Гей, пливе кача по Тисині”) / Зоряна Гнатів // Молодь і ринок. – 2012. – Вип. 12 (119). – С. 80–83.
3. Іван Франко у спогадах сучасників / Упор. Дей О., Корнієнко Н. – Львів, 1956.
4. Ковбасюк А. Фонетика та її вплив на спів / Андрій Ковбасюк // Вісник Львівського університету. Серія мистецтво. – Вип. 11. 2012. – С. 117–122.
5. Козирева Т. Пливе кача – реквієм і застереження / Тетяна Козирева // День. – 2014. – № 40.
6. Колесса Ф. Народнопісенна ритміка в поезіях Івана Франка / Ф. Колесса // Народна творчість. – № 1. – 1941. – С. 35.
7. Костомаров М. Обь историческом значении русской народной поэзии / Н. Костомаров // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/kostomar/kos02.htm>
8. Потебня А. А. Объяснения некоторых малорусских и сродных народных песен / А. А. Потебня. – Варшава, 1883. – 156 с.
9. Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник / Олександра Сербенська, Марія Білоус. – [Вид. 3-тє, випр. й доп.]. – Львів : СПОЛОМ, 2015. – 86 с.
10. Сморж Л. О. Естетика / Л. О. Сморж. – Київ : Кондор, 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/ESTETIKA_2005.pdf
11. Сокіл В. Про пісню „Пливе кача по Тисині” / Василь Сокіл // Народознавчі зошити. – № 4. – 2014. – С. 817–821.
12. Шевельов Ю. Дорогою відрадянщення: публіцистичні та наукові тексти 1941–1943 рр. – Харків : Харківське історико-філологічне товариство, 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2014/02/10/jurij-shevelov-dorohoju-vidradjanschennja-publicystychni-ta-naukovi-teksty-1941-1943-rr/>

13. Наша дума, наша пісня не вмре, не загине. – Режим доступу: <http://www.m-r.co.ua/mr/mr.nsf/0/EB7EC6EA1BFB9A83C2257ED9003D5A60?OpenDocument>
14. Телеканал ІНТБ: „Пікардійська терція” розповіла історію пісні „Пливе кача”. – Режим доступу: <http://te.vkadri.com/video/telekanal-intb-pikkardiiska-tertsiia-rozpovila-istoriyu-pisni-plyve-kacha-potyyni.html>
15. Інтерв'ю з Ярославом Нудиком. – Режим доступу: <http://zbruc.eu/node/20642>

Стаття надійшла до редколегії 10.09.15

Прийнята до друку 05.10.15

SONG SYMBOL OF THE REVOLUTION OF DIGNITY

Natalia Mikhajlychenko

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: myhajlychenko@ukr.net*

In a time of spiritual and cultural revival of the Ukrainian nation, the interest in the national past of Ukraine, its historical continuity, intellectual heritage preservation and restoration of historical memory signs is raising up.

The song, which has been creating, singing and admiring by Ukrainians during the times, is the historical code of nation.

The vocal phonetics of Ukrainian language and its laws are different from vocal phonetics of Russian language. In the Ukrainian language vowels do not change. It means that the character of their sounding and acoustics are almost independent of the position in the word. They are pronounced like accented vowels. This feature increases the „vocality” of Ukrainian language.

Recent events in Ukraine (from November, 2013 until now) have become a topic of modern songs. Some old folk songs have got new „breathing”. The song as one of the arts became a psychological defense of a human.

Song-anthem of „Heaven Hundred” is the song „Hey, Plyve Kacha” („Hey, a Duck Swims upon the Tysyna [river]”, which have accompanied the last journey of „Heaven Hundred” and is still accompanying the dead fighters in the area of ATO. This melancholy song gained a new meaning and symbolic content. The song belongs to recruiting songs. Its poetics is archaic. The image of death as bird-duck that swims upon water surface is typical for Celtic and Finno-Ugric epics.

The art of singing is a part of Ukrainians life. Ukrainians are naturally mastering and admiring it throughout their lives. It is amazing, that the song is able to die and born again several times during its lifetime just the same like a human.

Key words: melodiousness language, historical memory, anthem-requiem „Hey, a Duck Swims upon the Tysyna”.